

ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2023 ГОДИНА

Коефициентът на безработица е 4.4%, или с 0.4 процентни пункта по-нисък в сравнение с първото тримесечие на 2022 година.¹

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 64 навършени години нараства с 1.6 процентни пункта в сравнение със същото тримесечие на 2022 г. и достига 70.4%.

Коефициентът на икономическа активност за населението на възраст 15 - 64 навършени години е 73.7%, като в сравнение с първото тримесечие на 2022 г. се увеличава с 1.4 процентни пункта.

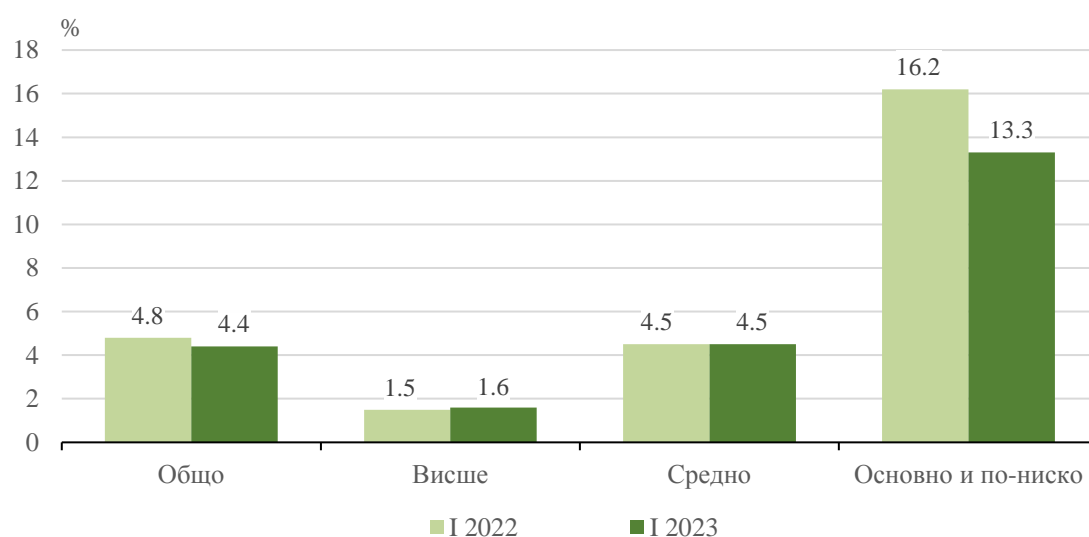
Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 43.6 хил., или 4.1% от икономически неактивните лица в същата възрастова група.

Безработица

Безработните лица през първото тримесечие на 2023 г. са 134.9 хил., от които 72.8 хил. (54.0%) са мъже и 62.1 хил. (46.0%) - жени. В сравнение с първото тримесечие на 2022 г. броят на безработните лица намалява с 8.7 хил., или с 6.1%. За същия период **коефициентът на безработица** намалява с 0.4 процентни пункта и достига 4.4%, съответно 4.5% за мъжете и 4.3% за жените.

От всички безработни лица 12.4% са с висше, 57.7% - със средно, и 30.0% - с основно или по-ниско образование. Коефициентите на безработица по степени на образование са съответно 1.6% за висше, 4.5% за средно и 13.3% за основно и по-ниско образование.

Фиг. 1. Коефициенти на безработица по степени на образование през първото тримесечие на 2022 и 2023 година

¹ Сравненията са направени с ревизирани данни за първото тримесечие на 2022 година (виж Методологичните бележки).

Продължително безработните лица (безработни от една година или повече) са 70.3 хил., или 52.1% от всички безработни. **Коефициентът на продължителна безработица** е 2.3%, като е по-висок при мъжете (2.6%) в сравнение с жените (1.9%).

От общия брой на безработните лица 19.3 хил., или 14.3%, търсят първа работа.

Коефициентът на безработица за възрастовата група 15 - 29 навършени години през първото тримесечие на 2023 г. е 7.1% (8.1% при мъжете и 5.8% при жените). В сравнение със същото тримесечие на 2022 г. този коефициент е по-нисък с 1.1 процентни пункта, което изцяло се дължи на намалението му при жените - с 2.6 процентни пункта.

Заетост

Общият брой на заетите лица през първото тримесечие на 2023 г. е 2 928.0 хил. - 1 545.5 хил. мъже и 1 382.5 хил. жени. В сравнение с първото тримесечие на 2022 г. броят на заетите лица се увеличава с 2.1%. Относителният дял на заетите лица от населението на възраст 15 и повече навършени години е 53.1%, като при мъжете е 59.1%, а при жените - 47.8%.

През първото тримесечие на 2023 г. преобладаващата част от заетите лица работят в сектора на услугите - 1 905.3 хил., или 65.1%, в индустрията - 871.4 хил. (29.8%), а 151.3 хил. (5.2%) - в селското, горското и рибното стопанство.

От всички заети 4.0% (116.1 хил.) са работодатели, 7.0% (205.1 хил.) - самостоятелно заети лица без наети, 88.5% (2 590.3 хил.) - наети лица, и 0.6% (16.5 хил.) - неплатени семейни работници. От общия брой на наетите лица 1 992.3 хил. (76.9%) работят в частния сектор, а 598.0 хил. (23.1%) - в обществения. С временна работа (за определен период от време) са 67.6 хил., или 2.6% от наетите лица.

През първото тримесечие на 2023 г. заетостта в отделните възрастови групи е следната:

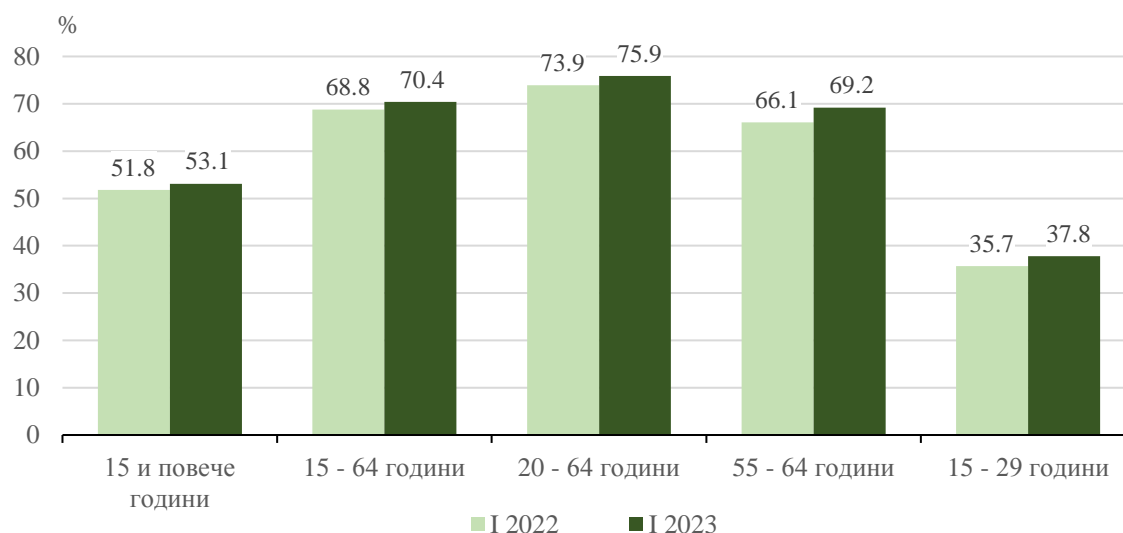
Заетите лица на възраст 15 - 64 навършени години са 2 819.9 хил., като коефициентът на заетост е 70.4% (73.5% за мъжете и 67.3% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15 - 29 навършени години е 37.8% (40.6% за мъжете и 34.9% за жените).

Коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години е 75.9%, съответно 79.4% за мъжете и 72.4% за жените. В сравнение с първото тримесечие на 2022 г. този коефициент се увеличава с 2.0 процентни пункта, с 1.8 процентни пункта при мъжете и 2.3 процентни пункта при жените.

Заетите лица на възраст 55 - 64 навършени години са 620.3 хил., или 69.2% от населението в същата възрастова група (74.3% от мъжете и 64.4% от жените). В сравнение с първото тримесечие на 2022 г. коефициентът на заетост за възрастовата група 55 - 64 навършени години се увеличава с 3.1 процентни пункта.

Фиг. 2. Коефициенти на заетост по възрастови групи през първото тримесечие на 2022 и 2023 година

Икономическа неактивност

Общият брой на **икономически неактивните лица (лицата извън работната сила) на възраст 15 и повече навършени години** през първото тримесечие на 2023 г. е 2 446.8 хил., от които 996.7 хил. (40.7%) са мъже и 1 450.0 хил. (59.3%) - жени.

Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 1 051.4 хил. (464.2 хил. мъже и 587.2 хил. жени) и представляват 26.3% от населението в същата възрастова група (23.0% от мъжете и 29.6% от жените). От икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години 39.1% са неактивни поради участие в образование или обучение.

Методологични бележки

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на възраст 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната. Домакинствата, участващи в изследването, са избрани на случаен принцип и се анкетират чрез лично интервю.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на възраст 15 - 89 навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;
- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради годишен отпуск, болест, отпуск при раждане и отглеждане на малко дете и други.

Безработни са лицата на възраст 15 - 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;
- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдаваната, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;
- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на възраст 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период, вкл. всички лица на възраст 90 и повече навършени години.

Обезкуражени са лицата извън работната сила на възраст 15 - 74 навършени години, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото предполагат, че няма да намерят подходяща работа.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активното население (работната сила) от общото население (в съответната група).

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от общото население (в съответната група).

Коефициент на безработица - относителният дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителният дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

При оценката на резултатите за първото тримесечие на 2023 г. са използвани данни за населението на страната към 31.12.2022 година. Изключено е населението, живеещо в колективни домакинства. С оглед осигуряване на сравнимост данните от Наблюдението на работната сила за първото тримесечие на 2022 г. са преизчислени на база на ревизирани данни за населението към 31.12.2021 г. според Преброяване 2021, поради което се различават от публикуваните през 2022 година.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Относителните стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през първото тримесечие на 2023 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.4%;
- общ брой на безработните лица - 6.2%;
- коефициент на безработица - 5.9%.

Поради направените закръглени в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

По-подробни данни от Наблюдението на работната сила за първото тримесечие на 2023 г. могат да се намерят на сайта на НСИ - www.nsi.bg, раздел „Пазар на труда“, Наблюдение на работната сила.

Приложение

Таблица 1

Икономическа активност на населението през
първото тримесечие на 2022 и 2023 година

	І тримесечие 2022	І тримесечие 2023	Изменение (І тримесечие 2023 спрямо І тримесечие 2022)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	72.3	73.7	1.4
Заети лица - общо - хиляди	2868.0	2928.0	60.0
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	2772.1	2819.9	47.8
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	92.3	113.3	21.0
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	301.3	320.7	19.4
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	2766.6	2811.2	44.6
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	602.3	620.3	18.0
Коефициент на заетост - %	51.8	53.1	1.3
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	68.8	70.4	1.6
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	16.8	19.9	3.1
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	35.7	37.8	2.1
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	73.9	75.9	2.0
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	66.1	69.2	3.1
Безработни лица - общо - хиляди	143.6	134.9	-8.7
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	140.9	131.9	-9.0
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	26.9	24.5	-2.4
Коефициент на безработица - %	4.8	4.4	-0.4
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	4.8	4.5	-0.3
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	8.2	7.1	-1.1
Коефициент на продължителна безработица - %	2.4	2.3	-0.1
Обезкуражени лица - общо - хиляди	52.5	44.9	-7.6
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	50.5	43.6	-6.9

Таблица 1

Икономическа активност на населението през
първото тримесечие на 2022 и 2023 година

(Продължение)

	I тримесечие 2022	I тримесечие 2023	Изменение (I тримесечие 2023 спрямо I тримесечие 2022)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	75.7	77.0	1.3
Заети лица - общо - хиляди	1519.9	1545.5	25.6
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1466.9	1486.3	19.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	56.5	63.9	7.4
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	170.6	176.5	5.9
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1464.2	1481.7	17.5
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	309.3	320.3	11.0
Коефициент на заетост - %	57.8	59.1	1.3
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	72.1	73.5	1.4
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	20.0	21.8	1.8
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	39.5	40.6	1.1
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	77.6	79.4	1.8
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	70.9	74.3	3.4
Безработни лица - общо - хиляди	76.5	72.8	-3.7
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	74.2	70.5	-3.7
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	14.9	15.6	0.7
Коефициент на безработица - %	4.8	4.5	-0.3
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	4.8	4.5	-0.3
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	8.0	8.1	0.1
Коефициент на продължителна безработица - %	2.7	2.6	-0.1
Обезкуражени лица - общо - хиляди	29.3	25.5	-3.8
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	28.3	24.6	-3.7

Таблица 1

Икономическа активност на населението през
първото тримесечие на 2022 и 2023 година

(Продължение и край)

	I тримесечие 2022	I тримесечие 2023	Изменение (I тримесечие 2023 спрямо I тримесечие 2022)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	68.7	70.4	1.7
Заети лица - общо - хиляди	1348.1	1382.5	34.4
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1305.2	1333.6	28.4
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	35.8	49.4	13.6
Заети лица на 15 - 29 години - хиляди	130.7	144.2	13.5
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1302.4	1329.5	27.1
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	293.0	300.0	7.0
Коефициент на заетост - %	46.3	47.8	1.5
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	65.4	67.3	1.9
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	13.3	17.8	4.5
Коефициент на заетост (15 - 29 години) - %	31.8	34.9	3.1
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	70.1	72.4	2.3
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	61.7	64.4	2.7
Безработни лица - общо - хиляди	67.1	62.1	-5.0
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	66.7	61.4	-5.3
Безработни лица на 15 - 29 години - хиляди	12.1	8.8	-3.3
Коефициент на безработица - %	4.7	4.3	-0.4
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	4.9	4.4	-0.5
Коефициент на безработица (15 - 29 години) - %	8.4	5.8	-2.6
Коефициент на продължителна безработица - %	2.1	1.9	-0.2
Обезкуражени лица - общо - хиляди	23.3	19.4	-3.9
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	22.2	19.0	-3.2